

**STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA
W POWIECIE CHRZANOWSKIM
na koniec marca 2015 roku**

POZIOM BEZROBOCIA I STOPA BEZROBOCIA

Na koniec marca 2015 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie figurowały **6103 osoby bezrobotne**. Liczba bezrobotnych **spadła** w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego – o 1192 osoby, tj. o 16,3%.

Tabela 1. Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia
(stan w końcu okresu sprawozdawczego)

Wyszczególnienie	Marzec 2014	Marzec 2015
Bezrobotni zarejestrowani:	7295	6103
- mężczyźni	3668	2959
- kobiety	3627	3144
 Z liczby bezrobotnych:		
- dotychczas niepracujący	1061	785
- zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	512	411
- posiadający prawo do zasiłku	997	782
 Stopa bezrobocia w powiecie chrzanowskim	16,7%	14,5%

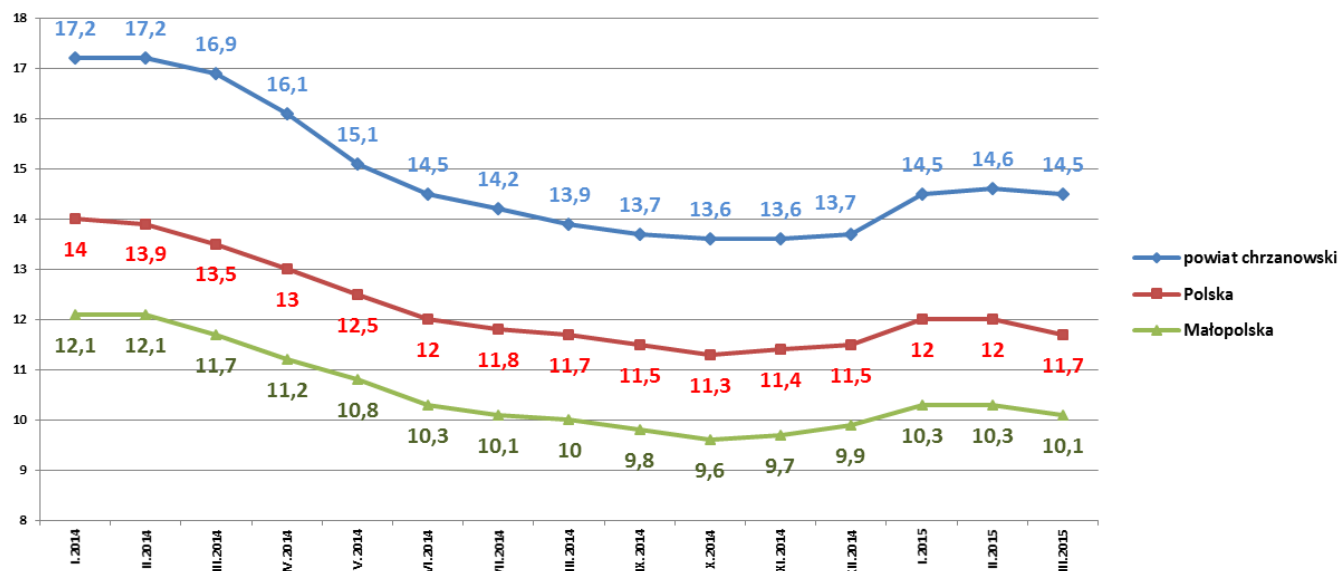
Na koniec marca 2015 roku w ewidencji odnotowano 785 osób dotychczas niepracujących, 411 zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz 782 osoby posiadające prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Powyższe kategorie uległy zmniejszeniu w porównaniu do analogicznego okresu sprawozdawczego roku 2014 :

- liczba osób dotychczas niepracujących o 26% (o 276 osób),
- liczba zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy o 19,7 % (o 101 osób),
- liczba posiadających prawo do zasiłku zmniejszyła się o 21,6% (o 215 osób).

Na koniec marca 2015 roku **wskaźnik stopy bezrobocia** liczony dla powiatu chrzanowskiego osiągnął poziom **14,5%** co w porównaniu do marca 2014 roku oznacza spadek o 2,2 punktu procentowego. Stopa bezrobocia dla województwa małopolskiego wyniosła natomiast 10,1% a dla kraju 11,7%.

Zmiany stopy bezrobocia od roku 2014 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Zmiany stopy bezrobocia w latach 2014 – 2015

PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA

Kształtowanie się poziomu bezrobocia zależy od wielkości i dynamiki zmian w napływie i odpływie z bezrobocia. Obie te wielkości charakteryzują się wysokimi wahaniami wynikającymi w znacznej mierze z sezonowości.

Od początku roku 2015 roku **zarejestrowano 2192 osoby bezrobotne**. W analogicznym okresie roku 2014 zarejestrowano 2261 osób. Oznacza to, że napływ bezrobotnych w roku 2015 był niższy o 69 osób (o 3,1%) niż w takim samym okresie roku 2014. Wśród bezrobotnych nowo zarejestrowanych 1878 osób (85,7%) stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. Spośród osób nowo zarejestrowanych 309 osób, tj. 14,1% stanowiły osoby dotychczas niepracujące.

Tabela 2. Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani
(stan w ciągu okresu)

Wyszczególnienie	I. - III.2014	I. - III.2015
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	2261	2192
z liczby ogółem:		
- zarejestrowani po raz pierwszy	341	314
- zarejestrowani po raz kolejny	1920	1878
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	1960	1789
w tym m. in.:		
- podjęcia pracy subsydiowanej	21	48
- podjęcia pracy niesubsydiowanej	903	969

Od początku 2015 roku **wyrejestrowano 1789 osób**. W analogicznym okresie roku 2014 wyrejestrowano 1960 osób. Oznacza to, że odpływ w roku 2015 był niższy o 171 osób niż w roku 2014.

Główną przyczyną utraty statusu bezrobotnego było **podjęcie pracy**. Od początku roku 2015 **1017 osób** zostało wyłączonych z ewidencji z powodu podjęcia pracy, co stanowiło **56,8%** ogółu wyłączeń z ewidencji. Drugą z najczęstszych przyczyn wyłączeń z rejestru było **niepotwierdzenie gotowości do pracy**. Od początku roku 2015 **408 osób** zostało wyłączonych z ewidencji z tego powodu, co stanowiło **22,8%** odpływu.

Przyczyną pozbawienia statusu bezrobotnego była także **dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego** (97 osoby, tj. 5,4%) oraz **odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy** (8 osób, tj. 0,4%).

Utrata statusu bezrobotnego może mieć związek także z dezaktywacją zawodową.

Od początku 2015 roku przyczynami tego typu wyłączeń z ewidencji bezrobotnych były:

- osiągnięcie wieku emerytalnego – 10 osób,
- nabycie praw emerytalnych lub rentowych – 25 osób,
- nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – 41 osób

Odpływ z ewidencji osób bezrobotnych 2015 roku związany był także z:

- rozpoczęciem prac interwencyjnych – 16 osób,
- rozpoczęciem stażu – 103 osoby, w tym 12 osób w ramach bonu stażowego,
- rozpoczęciem szkolenia – 3 osoby, w tym 2 osoby w ramach bonu szkoleniowego,
- podjęciem pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego – 9 osób,
- podjęciem pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie – 2 osoby,
- podjęciem pracy w ramach bonu zatrudnieniowego – 1 osoba,
- podjęciem pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne – 1 osoba,
- podjęciem pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia – 8 osób,
- rozpoczęciem przygotowania zawodowego dorosłych – 2 osoby.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH

Większą część populacji bezrobotnych zarejestrowanych w chrzanowskim Urzędzie Pracy stanowią kobiety. Na koniec marca 2015 roku w liczbie 3144 osoby, stanowiły 51,5% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do marca 2014 roku ich liczba spadła o 483 osoby (13,3%), przy jednoczesnym niewielkim spadku udziału w bezrobociu ogółem.

Jak dotąd rynki pracy wszystkich rozwiniętych krajów nie poradziły sobie z gorszymi perspektywami kobiet w porównaniu do możliwości mężczyzn. Przejawia się to niższym poziomem zatrudnienia, mniejszymi płacami, zatrudnieniem w mniej prestiżowych i gorzej płatnych branżach. Żadne państwo jak dotąd nie usunęło nierówności kobiet i mężczyzn na rynku pracy. Prostą receptą nie jest na pewno sam wzrost gospodarczy. Przynosi on wprawdzie większe dochody, przyczyniając się do poprawy materialnej sytuacji pań zatrudnionych w „żeńskich” branżach (wyższe wydatki na opiekę zdrowotną, edukację itp.). Jednak sam wzrost PKB nie rozwiąże wszystkich problemów. Ważniejszy jest rozwój społeczny i odpowiednia socjalizacja już od najmłodszych lat.

W art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyszczególnione zostały grupy osób uznanych za będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W końcu marca 2015 roku status osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało 5156 osób, co oznacza, że 84 na 100 bezrobotnych spełniało kryteria by być zaliczonym do tej kategorii. Osoba może spełniać kryteria by jednocześnie być zakwalifikowaną do kilku grup w szczególnej sytuacji.

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec marca 2015 roku

<i>Kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy</i>	<i>Stan ogółem na koniec marca 2015</i>	<i>Udział w liczbie bezrobotnych ogółem</i>
<i>Do 30 roku życia</i>	1860	30,5%
<i>- w tym do 25 roku życia</i>	932	15,3%
<i>Długotrwale bezrobotni</i>	3293	54%
<i>Powyżej 50 roku życia</i>	1563	25,6%
<i>Korzystające ze świadczeń pomocy społecznej</i>	226	3,7%
<i>Posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia</i>	589	9,7%
<i>Posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia</i>	3	0,05%
<i>Niepełnosprawni</i>	336	5,5%

Najbardziej liczną zbiorowość tworzą długotrwale bezrobotni (3293 osoby), tj. 54% ogółu zarejestrowanych, osoby bezrobotne do 30 roku życia (1860 osób, tj. 30,5%) oraz osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia (1563 osoby, tj. 25,6%).

Długotrwale bezrobotni to grupa, które ze względu na niskie wykształcenie i długi czas pozostawania bez pracy (ponad 1 rok) ma znaczne problemy z ponownym wejściem na rynek pracy. Jak wynika z danych statystycznych grupa ta od kilku lat należy do najliczniejszej kategorii bezrobotnych. W porównaniu do marca 2014 roku liczba bezrobotnych długotrwale uległa obniżeniu o 309 osób ale udział w liczbie bezrobotnych ogółem wzrósł o 4,6 punktu procentowego.

Niekorzystne zmiany zanotowano także w odniesieniu do osób bezrobotnych, powyżej 50 roku życia. Ta grupa osób na koniec marca 2015 roku stanowiła 25,6% wszystkich osób zarejestrowanych. Oznacza to, że w stosunku do marca 2014 roku udział w liczbie bezrobotnych ogółem wzrósł o 2 punkty procentowe pomimo, że zanotowano spadek liczby bezrobotnych o 160 osób. Zwiększanie udziału osób starszych w strukturze ludności to realny problem społeczny, który jest wyzwaniem dla współczesnej gospodarki i rynku pracy. W ostatnich latach sytuacja osób starszych na rynku pracy budzi coraz większe zainteresowanie wielu środowisk, in. ośrodków akademickich, instytucji państwowych, pracodawców oraz samego społeczeństwa. Rosnące znaczenie osób starszych wynika zarówno z zachodzących zmian demograficznych, jaki i sytuacji społeczno-ekonomicznej kraju.

Wiele osób w tym wieku nawet nie stara się o pracę, uważając, że są „zbyt starzy”, a także „słabo wykształceni” lub ich wykształcenie jest nieprzydatne, nie znają języków, nie potrafią obsługiwać komputera. Program aktywizacji osób po 50 roku życia musi zatem być kompleksowy. Z jednej strony wzmacniamy ich poczucie własnej wartości np. poprzez poradnictwo indywidualne czy uczestnictwo w tematycznych warsztatach, a także uzupełniamy lukę kompetencyjną np. w zakresie obsługi komputera czy też aktualizacji uprawnień zawodowych.

Młodzież jest grupą szczególnie zagrożoną bezrobociem, gdyż przegrywa w konkurencji z pracownikami posiadającymi doświadczenie zawodowe. Pozostawanie młodych ludzi bez pracy powoduje utratę zdobytych kwalifikacji, zniechęcenie i doprowadza często do patologii społecznych.

Na koniec marca 2015 roku w powiecie chrzanowskim zarejestrowanych było **1860 osób bezrobotnych do 30 roku życia, w tym 932 osób poniżej 25 roku życia**. Należy zauważyć, że w porównaniu do marca 2014 roku zarówno liczba osób do 25 roku życia jak i ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem się obniżył – o 402 osoby, udział o 3 punkty procentowe.

Młodzież jest szczególną grupą na rynku pracy z uwagi na to, że to właśnie młodzi ludzie są z jednej strony grupą najbardziej poszukiwaną, a z drugiej strony spotykają się z największymi problemami z wejściem na rynek pracy. Ludzie poniżej 25 roku życia są grupą specyficzną, bo wkraczają dopiero na rynek pracy. Młodzież opuszczająca szkoły jest wyposażona w pewien zasób wiedzy teoretycznej, która jednak w zetknięciu z rynkiem pracy bardzo często okazuje się niewystarczająca do znalezienia zatrudnienia. I nie chodzi tylko o szkoły gimnazjalne (z oczywistych przyczyn), ponadpodstawowe o profilu ogólnym czy zawodowym, ale również o kształcenie na wyższym poziomie. Stąd wciąż w rejestrach urzędów pracy znajdują się osoby o wykształceniu policealnym i wyższym. Od wielu lat działania urzędów pracy skierowane są w dużym stopniu do tej grupy bezrobotnych. Aktywna polityka rynku pracy polega na przygotowaniu bezrobotnych, w tym bezrobotnej młodzieży, do podjęcia pracy w przyszłości.

Ponadto analizując strukturę bezrobocia dodatkowo należy wskazać, że **wg poziomu wykształcenia** najliczniejszą grupę (1628 osób, tj. 26,7% ogółu) stanowiły osoby posiadające **wykształcenie zasadnicze zawodowe**, a **wg wieku osoby** w przedziale **25-34 lat** (1793 osoby, tj. 29,4% ogółu). Z kolei w strukturze **wg stażu pracy** dominowały osoby pracujące od roku do 5 lat (1407 osób, tj. 23,1% ogółu), a **wg czasu pozostawania bez pracy** osoby zarejestrowane przez okres 1 do 3 miesięcy (1139 osób, tj. 18,7% ogółu) oraz osoby zarejestrowane przez okres powyżej 24 miesięcy (1138 osób, 18,6%).

WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Od początku roku 2015 roku chrzanowski urząd pracy miał do dyspozycji **968 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**, czyli **o 262 więcej** niż w analogicznym okresie 2014 roku, w tym:

- 662 oferty zatrudnienia niesubsydiowanego,
- 33 oferty prac interwencyjnych,
- 7 ofert robót publicznych,
- 15 ofert doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy,
- 2 oferty bonu zatrudnieniowego,
- 14 ofert dofinansowania do wynagrodzenia 50+,
- 1 oferta refundacji składek na ubezpieczenie społeczne,
- 132 oferty stażu,
- 102 oferty prac społecznie użytecznych

Od początku roku 2015 zaktywizowano za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie **208 osób**, w tym:

- 51 osób podjęło pracę niesubsydiowaną,
- 16 osób podjęło prace interwencyjne,
- 15 osób otrzymało dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- 9 osób zostało zatrudnionych w ramach doposażenia stanowiska pracy,
- 1 osoba została zatrudniona w ramach bonu zatrudnieniowego,
- 8 osób zostało zatrudnionych w ramach dofinansowania do wynagrodzenia 50+,
- 1 osoba została zatrudniona w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne,
- 2 osoby zostały zatrudnione w ramach bonu na zasiedlenie,
- 103 osoby zostały skierowane do odbycia stażu, w tym 12 osób w ramach bonu stażowego,
- 2 osoby zostały skierowane do odbywania przygotowania zawodowego dorosłych,
- 11 osób zostało zatrudnionych w ramach kontraktu socjalnego.